

DIGITAL TRIVSEL

Afsnittet "Digital trivsel", indeholder 7 forskellige øvelser. Formålet med afsnittet er at styrke elevernes kendskab til de positive og negative ting, som opstår når man er en ung person som er online. Afsnittet starter med en introduktionsøvelse, hvor eleverne får mulighed for at reflektere og drøfte hvilke fordele og ulemper der er online. Materialet gennemgår ligeledes elementer som god stil online, dilemmaer, selfies og anvendelse af emojis.

Sociale medier fylder mere og mere i børn og unges hverdag. I Grønland kan sociale medier være en nødvendighed, når man skal kommunikere med familie og venner i fjerne bygder. Sociale medier kan derfor berige børn og unges liv, og bringe omverdenen tættere på. Desværre rummer sociale medier også en række udfordringer og problemer, som børn og unge let kan blive udsat for. Med undervisningsmaterialet kan man starte samtalerne med eleverne om, hvilke gode og negative ting man kan møde online. Samtidigt kan materialet hjælpe de unge med at forholde sig til trivsel og mistrivsel online.

Det kan være relevant at henvise eleverne til, hvor de kan få hjælp hvis de oplever ubehagelige eller grænseoverskridende handlinger online.

TUSAANNGA

INFORMATION

Alle som har brug for at tale eller skrive med nogen, kan kontakte Tusaannga. Der sidder rådgivere klar til at hjælpe og rådgive dig om dine problemer, om disse så er store eller små. Ingen skal sidde alene med sine problemer. Vi hører dig.

Det er muligt at kontakte Tusaannga, selvom man ikke har mere Tusass, og det er altid gratis. Læs mere om Tusaannga og find åbningstider på: www.socialstyrelsen.gl.

KONTAKTINFORMATION:

SMS på 1899 eller ring på 801180.

FORDELE OG ULEMPER ONLINE

FORMÅL:

Eleverne kan deltage i en samtale om gode og dårlige ting man kan opleve når man er online

MATERIALER:

Arbejdsark med spørgsmål, sakse

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Forklar eleverne, at øvelsen handler om at forholde sig til en række spørgsmål omkring livet online, på sociale medier, gamingplatforme m.m.

Det gælder om at nå rundt til så mange forskellige klassekammerater og besvare så mange spørgsmål som muligt. Man kan godt besvare det samme spørgsmål flere gange til forskellige klassekammerater.

TRIN 2

Uddel et kort med spørgsmål fra arbejdsarket til hver elev. Eleverne skal derefter rejse sig op, og bevæge sig rundt mellem hinanden og finde en makker.

Lad eleverne blive ved indtil de har nået at svare på mange forskellige spørgsmål og talt med flere forskellige klassekammerater.

På skift stiller eleverne det spørgsmål, der er på deres eget kort til deres makker. Når man har svaret på spørgsmålene, bytter man kort med sin makker og går videre rundt i klassen og finder en ny makker.

Denne øvelse er oplagt at bruge som introduktionsøvelse, til temaet om digital trivsel. Øvelsen lægger op til dialog om de udfordringer børn og unge kan møde online. Nogle af de pointer eleverne kommer frem til, kan evt. kobles til de efterfølgende øvelser i temaet. Øvelsen er tilrettelagt således at eleverne kan være fysisk aktive og bevæge sig, mens de lærer.

TRIN 3

Afslut øvelsen med en fælles dialog om de tanker og overvejelser eleverne har delt med hinanden. Du kan læse nogle af spørgsmålene fra kortene op, for at starte samtalen.

Du kan også stille følgende spørgsmål til eleverne:

- Hvilke spørgsmål synes I var svære eller nemme og hvorfor?
- Kan I nævne eksempler på svar I fik, som I ikke selv havde tænkt på?
- Hvordan tror I, man bliver påvirket (negativt og positivt) af, hvad man ser og oplever andre gøre på

sociale medier og på gamingplatforme?

- Hvem kan man snakke med, hvis man oplever noget ubehageligt eller noget, man synes, er svært online?
- Hvad kan vi alle sammen gøre, for at det er fedt at være på sociale medier og på gamingplatforme?

ARBEJDSARK 1

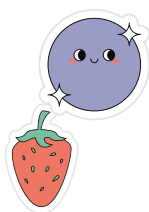
HVILKE FORDELE ER DER VED SOCIALE MEDIER?	HVILKE ULEMPER ER DER VED SOCIALE MEDIER?	HVILKE FORDELE ER DER VED AT HAVE MANGE FØLGERE?
HVILKE ULEMPER ER DER VED AT HAVE MANGE FØLGERE?	HVORDAN KAN MAN FINDE NYE VENNER OG FÆLLESSKABER ONLINE?	HVILKE FORDELE ER DER VED AT BRUGE FILTRE PÅ BILLEDER OG VIDEOER?
HVILKE ULEMPER ER DER VED AT BRUGE FILTRE PÅ BILLEDER OG VIDEOER?	NOGLE BØRN OG UNGE FØLER, DE ER AFHÆNGIGE AF DERES MOBILTELEFON. HVORFOR TROR DU, DET ER SÅDAN?	MANGE FORÆLDRE VIL GERNE TALE MED DERES BØRN OM, HVAD DE LAVER PÅ DERES TELEFON ELLER COMPUTER, MEN DE GØR DET IKKE. HVORFOR TROR DU, DET ER SÅDAN?
HVILKE SOCIALE MEDIER VIL DU IKKE ANBEFALE TIL BØRN OG HVORFOR?	HVILKE FORDELE ER DER VED AT TAGE EN PAUSE FRA SOCIALE MEDIER ELLER GAMING?	HVILKE ULEMPER ER DER VED AT TAGE EN PAUSE FRA SOCIALE MEDIER ELLER GAMING?

HVILKE FORDELE ER DER VED, NÅR DE VOKSNE LAGER REGLER FOR BØRNS BRUG AF SKÆRM?

HVILKE ULEMPER ER DER VED, NÅR DE VOKSNE LAGER REGLER FOR BØRNS BRUG AF SKÆRM?

I kan selv tilføje flere udsagn i de tomme felter

GOD STIL ONLINE

FORMÅL:

Eleverne kan tage stilling til dilemmaer og svære situationer online

Eleverne har kendskab til loven om billeddeling, samt hvad der er god stil online

MATERIALER:

Arbejdsark med cases, blyanter eller tusch

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Introducer eleverne til øvelsen ved at vise dem arbejdsark 1 med en illustration af en person, der sidder med sin mobil.

TRIN 2

Eleverne skal nu tale med deres sidemakker i fem minutter om, hvad der kan være sket, siden personen ser sådan ud. Skriv forslagene ned.

TRIN 3

Fordel eleverne ud i mindre grupper, og fortæl dem at de nu skal arbejde med cases, hvor en fiktiv ven beder dem om råd i forhold til et online dilemma.

Del arbejdsarket ud til eleverne med de forskellige cases, hvor de bliver spurgt til råds af en god ven. Nu skal eleverne give gode råd til nogle fiktive venner ved at fylde arbejdsarket ud.

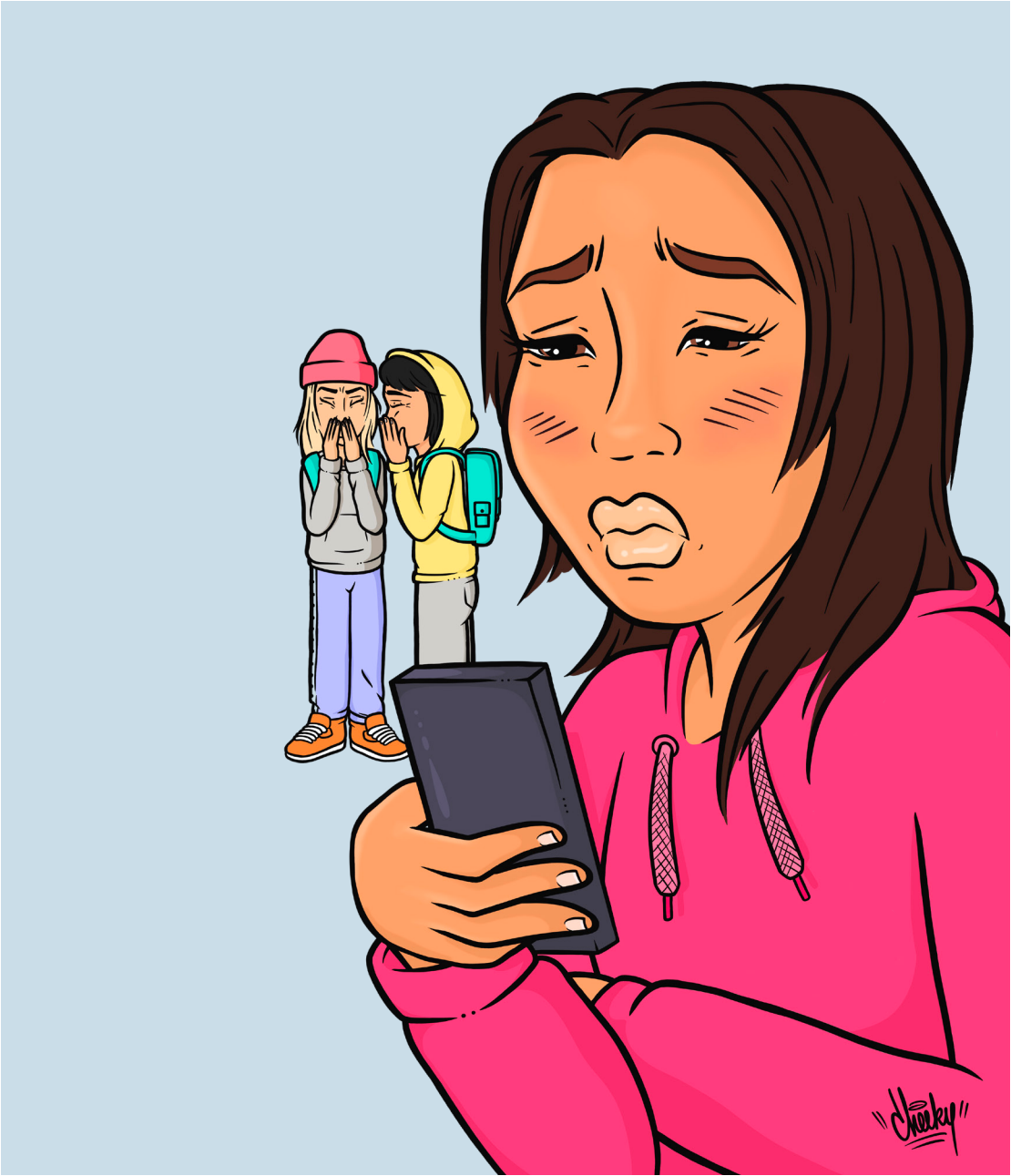
Gennemgå for hver case de forskellige svarmuligheder sammen i klassen bagefter.

Før du går videre til næste case, læser du opsamlingen om casen op. Alle opsamlinger står på underviserarket lige efter arbejdsarket til eleverne.

Arket med opsamlingen er kun til dig.

ARBEJDSARK 1

ARBEJDSARK 2

CASE 1

Hej min ven. I dag blev jeg uvenner med Marco i skolen. Da jeg kom hjem fra skole, fik jeg en Messenger besked fra ham hvor der stod. "Du er en fucking nar!" Hvad skal jeg gøre?

Hilsen Pavia

Hej Pavia. Her er mit råd...

CASE 2

Hej! Jeg var til håndboldkamp i lørdags i hallen. Under kampen blev min trøje hevet op af en modstander, så man kunne se min mave og bh. Der var nogle fra min klasse som så kampen og tog billeder med deres mobil. Nu har min veninde skrevet at billeder af mig er blevet sendt rundt til nogle fra klassen. Jeg kan ikke lide det. Hvad skal jeg gøre?

Hej. Åh det lyder ikke rart! Jeg synes, at du skal...

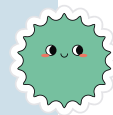

ARBEJDSARK 2

CASE 3

I går var jeg til fest hos en fra klassen, det var sjovt og jeg var først sent hjemme. Men nu har jeg lige tjekket Instagram, at er der en der har lagt en masse billeder ind fra festen. Der er mange private billeder af mig, også et hvor jeg kysser med en af drengene. Jeg vil ikke have de billeder på nettet! Hvad skal jeg gøre?

Kh fra Nivika

Hej Nivika. Det, kan jeg godt forstå, du er ked af! Det, du kan gøre, er...

CASE 4

I min klasse er der nogle gange en ret hård tone. Jeg er nok selv en af dem, der godt kan være ret strid. Jeg ved at der er flere der synes jeg er irriterende. Forleden er der nogen, der havde lavet en side på Facebook, der hedder "For alle dem, der synes Inuk er en nar". Og jeg ved jo godt at det er mig?

Hvad synes du jeg skal gøre? ☺

Hilsen Inuk

Hej Inuk. Nu skal du høre hvad jeg synes du skal gøre...

ARBEJDSARK 2

CASE 5

Hej! Jeg elsker at spille Minecraft, og taler tit med andre børn på Discord chatten. Nu har jeg igennem et stykke tid chattet meget med en sød fyr der hedder Isak. Han er vildt god til Minecraft, og så skriver han de sødeste beskeder til mig med hjerter og smileys ☺

Han har spurgt om ikke vi skal mødes en dag, men nu er jeg i tvivl. Han har nemlig ikke noget billede på sin profil, så jeg ved ikke hvordan han ser ud. Han siger at han ikke kan uploade billede af sig selv. Syns du at jeg skal sige ja til at mødes med ham? Har ikke lyst til at miste ham. Hvad skal jeg gøre?

Hilsen Najaaraq

Hej Najaaraq, her er mit råd til dig...

INFORMATION

Alle som har brug for at tale eller skrive med nogen, kan kontakte Tusaannga. Der sidder rådgivere klar til at hjælpe og rådgive dig om dine problemer, om disse så er store eller små. Ingen skal sidde alene med sine problemer. Vi hører dig.

Det er muligt at kontakte Tusaannga, selvom man ikke har mere Tusass, og det er altid gratis. Læs mere om Tusaannga og find åbningstider på: www.socialstyrelsen.gl.

KONTAKTINFORMATION:
SMS på 1899 eller ring på 801180.

ARK TIL UNDERVISER

CASE 1

Det er aldrig rart at være uvenner, og nogle gange kommer man til at sige nogle grimme ting til hinanden. Det kan også godt ske på nettet. Det er aldrig okay at skrive grimt til hinanden. På beskeder kan man heller ikke se den andens mimik, og derfor kan det være svært at forstå om nogen laver sjov eller er alvorlige. Hvis du oplever at der bliver skrevet grimme ting til dig, er det en god ide at tale om det med en voksen.

CASE 2

Det er ikke okay at tage billeder af andre og dele dem på nettet uden deres samtykke. Det er faktisk forbudt. Særligt hvis det er billeder der viser en person uden tøj på eller i en pinlig situation. Man skal spørge om lov før man deler billeder af andre.

CASE 3

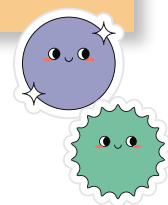
På Instagram er det nemt at dele billeder. Desværre også billeder af andre, som kan være personlige og private. Men man må ikke bare dele private billeder af andre uden at spørge om lov først. På en app som Instagram, kan man anmelde en profil, hvis den deler billeder af andre. Så kan Instagram hjælpe med at få billedet fjernet.

CASE 4

På Facebook er der mange der laver grupper. Nogle laver fangrupper, eller grupper for andre med fælles interesser f.eks. fodbold eller jagt. Men der findes også nogen som laver hadegrupper, hvor man skriver grimme ting om andre. Det er ikke i orden at lave hadegrupper. Faktisk kan det være ulovligt at lave Facebookgrupper hvor man truer eller skriver løgne om andre. Hvis man ser at der er blevet lavet sådan en gruppe om en selv, så er det vigtigt at man fortæller det til en voksen. Man kan også få hjælp til at anmelde det til Facebook, så gruppen kan blive fjernet.

CASE 5

Det kan være sjovt og spændende at chatte med andre mennesker online. Desværre er der nogen online som udgiver sig for at være en anden end de er. De bruger måske et falsk billede, eller falsk alder på deres profil. Derfor skal man ikke bare mødes med en man har chattet med online, uden at vide hvem de er på forhånd. Tal med en voksen om det, hvis du føler dig presset online. Ingen skal tvinge dig til at mødes, eller til noget som du ikke har lyst til. Det er vigtigt at man husker at passe på sig selv online. Hvis folk ikke har et billede af sig selv, eller hvis de ikke vil vise billede, så er det ikke en god ide at mødes.

SE MIG!

FORMÅL:

Eleverne kan redegøre for hvad portrætter og selfies er.

Eleverne kan sammenligne portrætter af ældre dato med nutidens selfies

MATERIALER:

Arbejdsark med billeder

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Fortæl eleverne, at det nu skal handle om portrætter og selvportrætter med udgangspunkt i selfies. Hvad er en selfie, hvad er formålet med en selfie, og hvad har en selfie til fælles med portrætmalerier fra gamle dage?

Skriv "Selfies" på tavlen og lad eleverne komme med eksempler på ord og sætninger, som kan bruges til at beskrive selfies. De ord og eksempler som eleverne kommer på, skrives på tavlen.

TRIN 2

Del klassen i grupper med cirka 4 i hver. I grupperne skal eleverne se på de seks arbejdsark med i alt 12 billeder og malerier. De kommer fra en periode, der strækker sig fra 1515 til 2020.

Eleverne skal ud fra hvert billede forestille sig og digte følgende:

- Hvem er på billedet?
- Hvorfor blev billedet lavet/taget? Hvad vil afsenderen vise med sit billede?

- Hvordan er personen fremstillet?
- Hvem er modtageren af billedet?

Ved nogle af billederne er der lidt information til inspiration, ellers er det helt op til elevernes fantasi at give personerne og portrætsituationen liv.

TRIN 3

Til sidst samler I op i klassen og taler om arbejdet med portrætter og selfies før og nu.

Du kan spørge eleverne:

- Hvordan tror I en selfie vil se ud i fremtiden?
- Vil mennesker altid have lyst til og behov for at afbillede sig selv?
- Hvorfor er det mon sådan?
- Hvordan hænger selfies sammen med kropsidealer?
- Tror I, kropsidealer ændrer sig over tid? Hvorfor?

Denne øvelse indeholder en mængde billeder, som eleverne skal arbejde kreativt med. Øvelsen kommer omkring digtning af en fiktiv historie samt billedanalyse. Derfor kan man med fordel anvende øvelsen, i for eksempel en lektion i billedkundskab, historie eller grønlandsk.

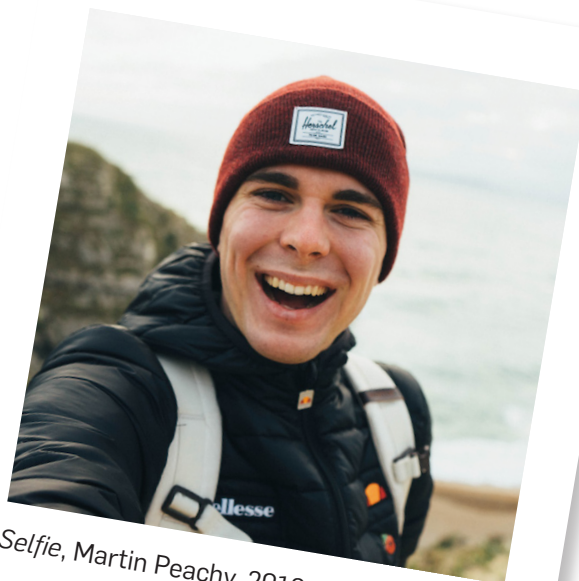
SE MIG!

ARBEJDSARK

To søstre, Dorothea og Louise, Hinrich
Johannes Rink, 1860

Selfie, Martin Peachy, 2019

Savigsivik 1987, Regitze Margrethe Søby,
1987

Ung kvinde, John Fernandes, 2020

SE MIG!

ARBEJDSARK

Nordgrønlands landsråd, Morten Pedersen
Porsild, 1927

To kvinder, Hans Peder Steensby 1909

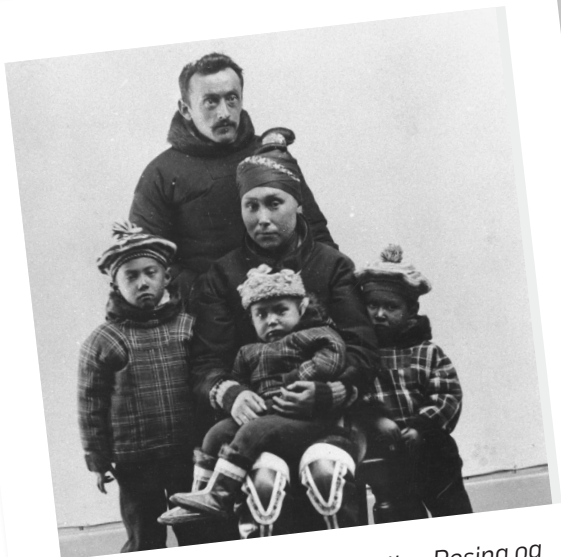
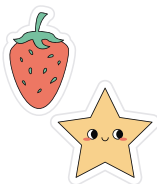

To unge mennesker tager en "ussie", Pernille
Egebæk, 2016

SE MIG!

ARBEJDSARK

Portræt af jordemoder Caroline Rosing og hendes familie. Jens Fynbo, ca. 1865

Første skoledag Savigsivik 1987, Regitze Margrethe Søby, 1987

Portræt af Christian II, Michiel Sittov, 1515

ONLINE DILEMMAER

FORMÅL:

Eleverne kan tage stilling til dilemmaer i situationer online

Eleverne kan indgå i en samtale om fordele og ulemper ved forskellige handlemuligheder

MATERIALER:

Arbejdsark med dilemmaer

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Indled øvelsen med at introducere klassen til arbejdsformen. Dette er særligt vigtigt, hvis eleverne ikke tidligere har arbejdet med denne øvelsestype. Eleverne skal vide:

- at øvelsen handler om at tage stilling – også selv om man er i tvivl
- at målet ikke er at være enige, men at undersøge forskellige muligheder, man kan handle på
- at man ikke må kommentere hinandens valg.

Markér tre områder i klassen A, B og "Bestem selv". Hvert område repræsenterer en handlemulighed, som læses op for eleverne. Når en handlemulighed læses op, skal eleven stille sig i det område, der repræsenterer den konkrete handling.

TRIN 2

Læs et dilemma op for eleverne. Eleverne skal tage stilling til, hvordan personen kan handle i den pågældende situation.

Herefter stiller eleverne sig i det område, som de synes beskriver den bedste handlemulighed. Området "Bestem selv" er for de elever, der ikke synes, at de andre to muligheder er gode, men selv har et forslag til en bedre måde at handle på.

Der er stor forskel på elevers og klassers brug af sociale medier og andre online platforme. Det er din opgave at udvælge de cases, der er relevante for eleverne i klassen, eller som du vurderer, vil være relevante for eleverne i en nær fremtid.

TRIN 3

Når alle elever har placeret sig i et felt, interviewes eleverne i de forskellige grupper om deres valg. Du kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvorfor synes I, at den handlemulighed er den bedste?
- Hvad tror I, der sker, hvis man vælger denne handlemulighed?
- Er der noget, der ikke er så godt ved denne handlemulighed?

Før du går videre til næste dilemma, læser du opsamlingen af dilemmaet op. Alle opsamlinger står på underviserarket lige efter arbejdsarket til eleverne.

Arket med opsamlingen er kun til dig.

TRIN 4

Når alle grupper er hørt, kan du spørge, om der er nogen af eleverne, der har skiftet mening, efter de har hørt de andres svar.

Hvis der er det, skal de have lov til at flytte sig til et andet felt og eventuelt fortælle, hvad der fik dem til at ændre mening.

Herefter kan øvelsen fortsætte med én eller flere af de andre dilemmaer.

ARBEJDSARK

DILEMMA 1

Mikisuluks mor tager tit billeder af Mikisuluk og lægger dem på sin Facebook-profil uden at spørge Mikisuluk om lov. Mikisuluk kan ikke lide, når hans mors venner er på besøg, og de snakker om billederne af ham.

Hvad skal Mikisuluk gøre?

1. Mikisuluk skal sige til sin mor, at han ikke kan lide, at hun tager billeder af ham og lægger dem på sin Facebook-profil.
2. Mikisuluk skal gå, når hans mor og hendes venner snakker om billederne.
3. Noget andet? Bestem selv.

DILEMMA 2

I Maannguaqs klasse snakker de meget om Minecraft og andre spil, de spiller. Maannguaq har hverken computer eller tablet derhjemme. Hendes mor siger, at de ikke har råd til at købe det. Maannguaq føler sig lidt udenfor i klassen, fordi hun ikke kan tale med de andre om de spil, de spiller.

Hvad skal Maannguaq gøre?

1. Maannguaq skal spørge en af sine venner om hun må spille sammen med ham/ hende.
2. Maannguaq skal prøve at få klassen til at tale om noget andet end spil.
3. Noget andet? Bestem selv.

DILEMMA 3

Ivalu er venner med Aki og Miki. De er tit hjemme ved hinanden efter skole. En dag spørger Ivalu, om Aki og Miki vil med hjem til hende. Miki siger, at han ikke kan, fordi han skal på fangst med sin far. Aki siger også, at hun ikke kan. Senere på dagen ser Ivalu, at Aki og Miki lægger billeder af de to sammen op på Instagram. På billederne kan man se, at de er hjemme ved Aki. Ivalu får ondt i maven, da hun ser det.

Hvad skal Ivalu gøre?

1. Ivalu skal kommentere billederne på Instagram og spørge, hvorfor de ikke fortalte hende, at de skulle hjem til Aki.
2. Ivalu skal ringe til enten Aki eller Miki og spørge, hvorfor de ikke fortalte hende, at de skulle hjem til Aki.
3. Noget andet? Bestem selv.

DILEMMA 4

Selma og hendes veninde er i svømmehallen en dag. Selmas veninde filmer Selma med sin mobil og lægger videoen på TikTok. Da Selma kommer i skole dagen efter, er der en fra klassen, der siger, at Selma er klam, fordi hun har lagt en video ud af sig selv i badetøj.

Hvad skal Selma gøre?

1. Selma skal bede sin veninde om at fjerne videoen fra TikTok.
2. Selma skal sige til sin klassekammerat, at der ikke er noget klamt i at lægge et billede op af sig selv i badetøj.
3. Noget andet? Bestem selv.

DILEMMA 5

Aputsiaq kan godt lide at spille computerspil, når han er i fritidsklub. Han spiller tit sammen med Andreas og Inuik. Andreas og Inuik råber tit højt, mens de spiller. De råber for eksempel, "Fuck dig, dit svin", og "Jeg nakker dig fandme". Aputsiaq kan ikke lide, at de råber ad hinanden på den måde.

Hvad skal Aputsiaq gøre?

1. Aputsiaq skal spørge Andreas og Inuik, om de ikke bare kan spille uden at råbe højt.
2. Aputsiaq skal holde op med at spille computerspil i fritidsklubben og finde på noget andet at lave.
3. Noget andet? Bestem selv.

ARK TIL UNDERVISER

DILEMMA 1

Facebook er et populært socialt medie, som har brugere i mange forskellige aldersgrupper. Der kan være stor forskel på, hvordan man bruger Facebook. Nogen deler mange billeder, og andre deler ikke billeder. Det er dog en god ide at man spørger folk om lov til at dele billeder af dem på Facebook, før man gør det. Det er ikke altid at ens forældre eller voksne tænker over, om man gerne vil have at de lægger billeder op ad en. Derfor er det en god ide at tale med sine forældre om det, hvis de lægger billeder op ad en uden at de har fået samtykke.

DILEMMA 2

Det er sjovt at game online, både på computer, tablets og mobil. Mange børn og unge bruger en del tid på at spille, og det giver dem et fællesskab. Det er dog ikke alle børn og unge, som har computer eller tablets derhjemme. Det kan være en god ide at man inviterer andre med, når man gamer. Det er også vigtigt at bruger tid på fællesskaber udenfor gaming. Man kan dyrke sport, eller have fællesskaber i den fysiske verden. På den måde får man styrket både sin krop og sine venskaber.

DILEMMA 3

Sociale medier er gode til at følge med i, hvad ens venner og bekendte laver. Men nogle gange kan man måske komme til at se et opslag eller billede, som gør en ked af det. F.eks. hvis man føler at man bliver holdt udenfor fællesskabet. Det er en god ide at tale med sine venner om det, hvis man bliver såret af noget de har delt online. Det er ikke altid, at de er klar over at det de deler sårer en. Bliver man holdt udenfor fællesskabet online, er det også altid en god ide at tale med en voksen om det. Det kan være ens forældre eller en klasselærer.

DILEMMA 4

Det er aldrig sjovt at få delt videoer af sig selv på nettet, uden at man har givet lov til det. Hvis en person deler billeder eller videoer af dig uden at de har fået lov, skal du tale med dem. Det er aldrig okay at tale grimt om andres udseende og kroppe. Hvis du oplever at nogen taler grimt om din krop, skal du fortælle dem at de skal stoppe. Hvis det ikke virker, er det en god ide at tale med en voksen om det. Ingen skal drilles på grund af deres udseende.

DILEMMA 5

Når man gamer kan man godt blive meget begejstret, og komme til at sige nogle hårde ord. Det kan være for sjov og ikke ment ondt, men man ved aldrig hvordan dem der hører de hårde ord reagerer. Det er en god ide at tale med sine venner om, hvordan man taler sammen når man gamer. Hvis nogen ikke kan lide et hårdt sprog, så skal det respekteres.

TRIVSEL PÅ SOCIALE MEDIER

FORMÅL:

Eleverne kan sætte ord på deres tanker om trivsel på sociale medier

MATERIALER:

Arbejdsark med spørgsmål, sakse

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Fortæl eleverne, at I nu skal arbejde med, hvordan man kan skabe trivsel på sociale medier. Start med at skrive ordet "**trivsel**" på tavlen, og bed eleverne komme med deres bud på hvad det vil sige at trives.

Eleverne får en forståelse for, at trivsel forbindes med ting eller handlinger som styrker ens følelse af glæde eller tilfredshed.

TRIN 2

Print arbejdsarket ud og klip kortene med spørgsmålene ud. Hver elev skal have et kort hver, og det gør ikke noget, hvis flere elever har det samme spørgsmål.

Eleverne skal nu bevæge sig rundt blandt hinanden og danne makkerpar. I parrene skal de skiftes til at læse spørgsmålet på deres kort højt for den anden. Når de har svaret på begge spørgsmål, skal de bytte kort og finde en ny at spørge.

Øvelsen stoppes, når eleverne har været rundt i mindst 5 makkerpar og dermed besvaret omkring 10 af spørgsmålene.

TRIN 3

Efterfølgende samles der op fælles på klassen. Tal for eksempel om, om der var spørgsmål, der var svære at svare på.

TRIN 4

Del eleverne i mindre grupper med 3-4 elever i hver. Gruppen skal vælge et socialt medie, de vil tage udgangspunkt i og herefter svare på arbejdsspørgsmålet:

Hvad kan man selv, klassen og samfundet gøre for, at det er rart for alle at være på den platform, I har valgt?

Grupperne fremlægger deres svar i klassen.

ARBEJDSARK

HVAD TROR DU, GØR BØRN OG UNGE USIKRE PÅ SOCIALE MEDIER OG ONLINE PLATFORME?	HVORDAN ER MAN EN GOD VEN ONLINE?	ER DET LIGE MEGET, HVORDAN MAN SKRIVER TIL NOGEN, MAN IKKE KENDER ONLINE? HVORFOR/ HVORFOR IKKE?
HVAD BETYDER DET, AT FOLK TALER/SKRIVER PÆNT ONLINE?	HVORDAN KAN BILLEDER/VIDEOER PÅ SOCIALE MEDIER PÅVIRKE EN POSITIVT/NEGATIVT?	HVAD TROR DU GØR NOGEN GLADE VED AT BRUGE SOCIALE MEDIER?
HVILKET SOCIALT MEDIE KAN DU BEDST LIDE? HVORFOR?	ER DER FORSKEL PÅ, HVAD MAN TALER OM MED VENNERNE I SKOLEN OG HVAD MAN TALER OM MED VENNERNE ONLINE? HVORFOR/HVORFOR IKKE?	HVAD KAN MAN GØRE, HVIS NOGEN TALER/SKRIVER GRIMT ONLINE?
HVAD GØR, AT NOGEN IKKE HAR LYST TIL AT BRUGE SOCIALE MEDIER?	ER DER FORSKEL PÅ FÆLLESSKABET MELLEM ENS VENNER I KLASSEN OG MELLEM ENS VENNER ONLINE? HVORDAN?	ER DER FORSKEL PÅ HVORDAN FOLK TALER/SKRIVER PÅ FX SNAPCHAT OG DISCORD?
ER DER FORSKEL PÅ, HVORDAN MAN TALER MED VENNERNE I SKOLEN OG MED VENNERNE ONLINE? HVORDAN?	HVORFOR TROR DU, AT DER ER ALDERSGRÆNSER PÅ SOCIALE MEDIER?	ER DET LET AT FÅ SINE GRÆNSER OVERSKREDET NÅR MAN ER ONLINE?

OBS! DENNE ØVELSE ER NIVEAUINDDELT SÅLEDES, AT DER ER ØVELSESBESKRIVELSE FOR ELEVER FRA 4.-5. KLASSETRIN, SAMT EN ØVELSESBESKRIVELSE FOR ELEVER FRA 6.-7. KLASSETRIN.

EMOJIS

FORMÅL:

Eleverne kan indgå i en samtale om brug af emojis
Eleverne kan se sammenhæng mellem emojis og følelser

MATERIALER:

Arbejdsark 1 med emojis og arbejdsark 2 med følelser

ØVELSESBESKRIVELSE

TIL ELEVER PÅ 4.-5. KLASSETRIN

TRIN 1

Eleverne kan arbejde med arbejdsark 1 i mindre grupper og besvare spørgsmålene:

- Hvad viser denne emoji?
- Er I enige om, hvad den betyder?
- Hvad kan den bruges til?
- Kan den bruges på mere end én måde?
- Hvad er et eksempel på en sætning, man kunne skrive, hvor denne emoji kunne bruges?

TRIN 2

Lad efterfølgende grupperne arbejde med at parre emojis og sætninger fra arbejdsark 5-9 og lad dem eksperimentere med, hvordan sætningerne ændrer mening alt efter brugen af emojis.

TRIN 3

Afslutningsvis kan grupperne tale om:

- Hvad er det gode ved emojis?
- Hvad kan være det svære ved brugen af emojis?

Denne øvelse er niveau inddelt så den kan bruges til henholdsvis elever på 6-7 klassetrin, og i en lidt kortere form for elever på 4-5 klassetrin. Vær opmærksom på at vælge den øvelsesform, der passer bedst til din specifikke klasse.

TIL ELEVER PÅ 6.-7. KLASSETRIN

TRIN 1

Fortæl eleverne, at det nu skal handle om, hvordan vi kommunikerer på skrift.

Når man taler med hinanden ansigt til ansigt, kan man se og høre, om den anden er glad, ked af det eller vred. Men når man bruger emojis eller smileys på de sociale medier og i beskeder, kan det være svært at vide, hvad de hver især betyder, og hvordan kan man bruge dem, så man ikke bliver misforstået.

TRIN 2

Vis arbejdsark 1 med emojis, og tal om dem en ad gangen. Følgende spørgsmål kan bruges til at starte samtalen op med eleverne.

- Hvad viser denne emoji?
- Er I enige om, hvad den betyder?
- Hvad kan den bruges til?
- Kan den bruges på mere end én måde?
- Hvad er et eksempel på en sætning, man kunne skrive, hvor denne emoji kunne bruges?

Eleverne kan også prøve at efterligne det udtryk, emoji'en viser, med deres eget ansigt.

TRIN 3

Print arbejdsark 1 og 2 ud og klip emojis og sætninger ud. Lad eleverne enten hver for sig eller to og to prøve at parre sætningerne med emojis.

TRIN 4

Lad efterfølgende nogle af eleverne læse deres sætninger op fælles i klassen. De andre elever kan gætte på, hvilken emoji, der er blevet brugt.

Tal med eleverne om sætningen og forestil jer, at den blev sendt som en besked. Er det en glad, fjollet, såret eller vred besked? Lad nu eleverne prøve, om der er nogle af sætningerne, der kan ændre mening, hvis man sætter en anden emoji bag ved. Hvordan lyder det nu?

TRIN 5

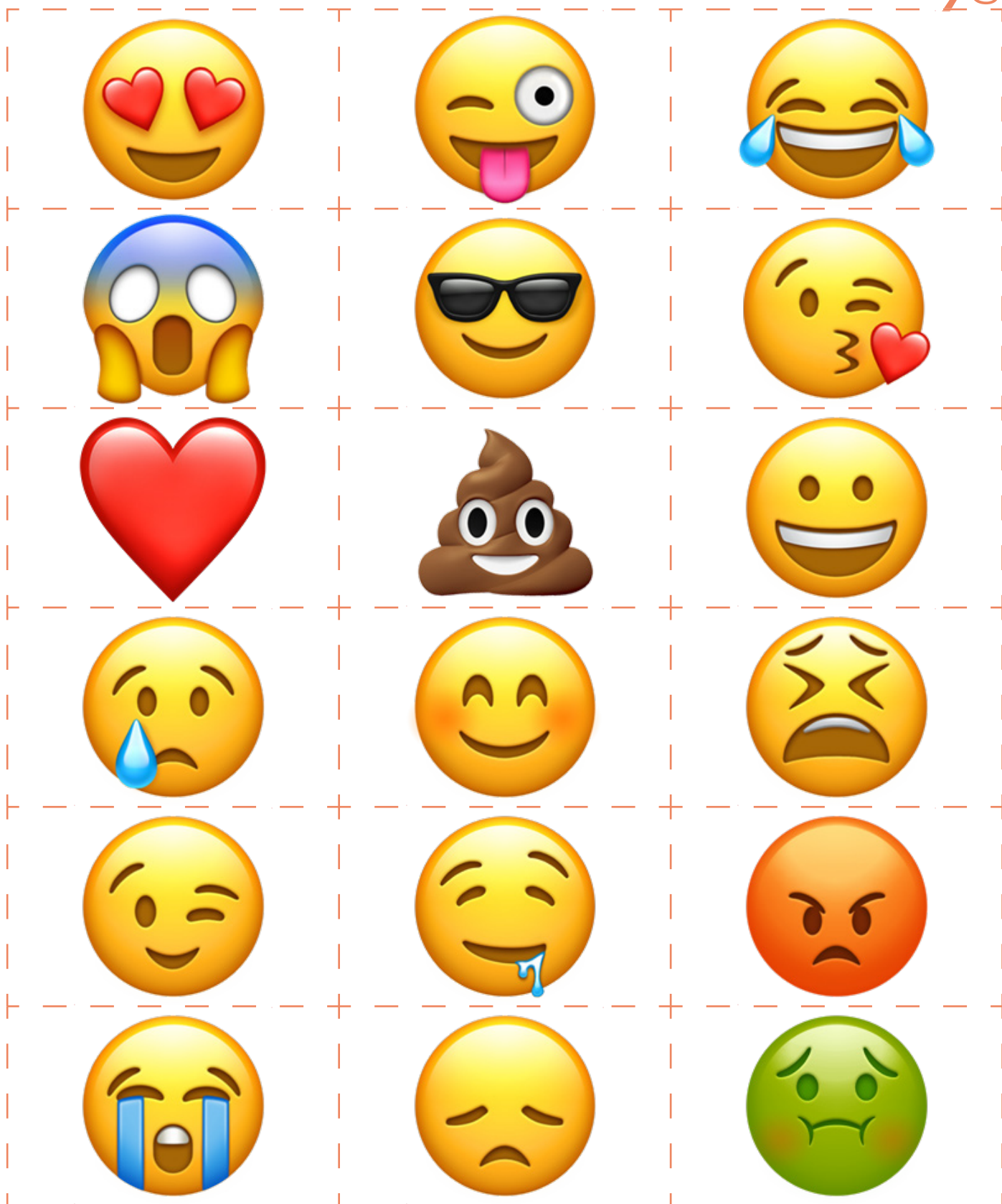
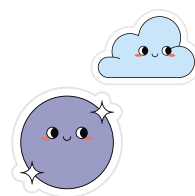
Tal afslutningsvis med eleverne om:

- Hvad er det gode ved emojis?
- Hvad kan være det svære ved brugen af emojis?
- Hvad kan man gøre for at undgå misforståelser, når man skriver med andre?
- Hvad kan man gøre, hvis man er i tvivl om betydningen af en emoji eller en besked, man har fået tilsendt?

EMOJIS

ARBEJDSARK 1

EMOJIS

ARBEJDSARK 2

DU ER SKØR	HEY	LOVE YOU
DU ER SÅ SJOV	DET ER FOR VILDT	KOMMER DU ELLER HVAD?
JEG GIDER IKKE TALE MED DIG	JEG KOMMER IKKE ALLIGEVEL	DU ER FLOT OG LÆKKER
AJ DET SAGDE DU BARE IKKE	GLEM DET	ALDRIG I LIVET
HVOR BLIVER DU AF?	OK SÅ SIGER VI DET	TAK
DU ER DA FOR DUM	JEG ER LIGEGLAD	SMUT

HVAD HAR VI LÆRT OM DIGITAL TRIVSEL?

FORMÅL:

Eleverne kan tale sammen om, hvad de har lært om digital trivsel

Eleverne kan lave en tegneserie, der afspejler et dilemma omkring trivsel online

MATERIALER:

Papir, blyant eller tusch

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Fortæl eleverne, at I nu skal evaluere forløbet om digital trivsel.

Tal i klassen om, hvad et dilemma er, og hvilke dilemmaer man kan opleve på sociale medier og i andre digitale sammenhænge.

TRIN 2

Del eleverne i mindre grupper med 2-3 elever i hver gruppe. Hver gruppe skal lave en kort tegneserie om et dilemma online. Eleverne skal vælge et dilemma, som tager udgangspunkt i noget, I har arbejdet med i løbet af forløbet om digital trivsel.

Vælg selv, hvor længe eleverne får til opgaven. De kan tegne på papir, når de skal lave deres tegneserier, du kan evt. hjælpe dem ved at lave en skabelon til tegneserien.

TRIN 3

Grupperne fremlægger deres tegneserie i klassen. Som opsamling kan klassen for eksempel tale om:

- Er der nogle af tegneserierne, der handler om samme dilemmaer? Hvorfor tror I, netop disse dilemmaer er valgt?
- Hvad kan man gøre, når man står i de her dilemmaer?

Denne øvelse er tænkt som afslutningsøvelse på temaet om digital trivsel. Øvelsen giver eleverne mulighed for at reflektere over hvad de har lært. Øvelsen lægger op til kreativt arbejde, ved at lade eleverne lave en tegneserie. De færdige tegneserier kan hænges op i klassen som et kreativt produkt. Øvelsen er tænkt som gruppearbejde, men kan også udføres individuelt af elever som har brug for at være alene.

